

V torek, četrtek in soboto
izhaja in velja v Mari-
boru brez pošiljanja na
dom za vse leto 8 gl. — K.
za pol leta 4 „ — „
za četrt leta 2 „ 20 „

Po pošti:

Za vse leto 10 gl. — K.
za pol leta 5 „ — „
za četrt leta 2 „ 60 „

Vredništvo in opravništvo
je v gospodkih ulicah
(Harrengasse) št. 117.

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:
Za navadno dvestop-
vrsto se plačuje
6 kr., če se natisne ikral.
5 kr., če se tiska zhrat.
4 kr., če se tiska škrat.
veče pismenke se plaču-
jejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačat-
kolek (štampelj) za 30 k.

Kopirisi se ne vračajo,
dopisi naj se blagovoljno
frankujejo.

Št. 2. V Mariboru 5. januarja 1869. Tečaj II.

V Mariboru, 3. jan.

Iz preteklega leta še nam je ostala dolžnost ogledati si in premisliti nazore in mišljenje, katero se razodeva v graškem „Volksblattu“ v zadevah slovenskega programa, zlasti pa glé zedinjenja Slovencev v eno narodno skupino. „Volksb.“ se sicer ne more imenovati federalističen organ, kar je njegovo vredništvo nedavno samo priznalo v neki opombi pisaje: Mi se k federalizmu pripogiblujemo (wir neiga zum federalismus hin). Vendar so njegovi predeli zmerom odprti tud federalističnim sestavkom, za kar bo graškemu listu gotovo vsak ud te stranke hvalo vedel, če se ravno mora marsikdaj pripetiti, da so tai od drugod poslanci članki med seboj brez zveze ali celo v protislovji, posebno pa da je zunajna oblika obravnavanja in besedovanja prav različna. Pred nami leži št. 354 od 25. dec. 1868, v kateri dva sodelavca pretreseta slovensko vprašanje. Pisatelj članka „Sine ira“ uvaja svoje mišljenje z gotovo dobrohotnim stavkom: „Pred vsem želimo, da bi se slov. vprašanje obravnavalo kot notrajno, ne le kot avstrijsko, ampak tudi kot notrajno vprašanje vse stranke, federalistične opozicije; ono naj ne bo nikdar izvor prepira, ki bi zaradi njega nastajali med različnimi elementi te stranke; odkritsrdno in prijateljsko naj teko razgovori med njimi. Chiffre „S. P.“ pa, ki v ravno tej številki v bolj splošen članek vpleta nekoliko narodnih in slovenskih zadev, o tem prijateljstvu tako malo vé, da obračaje se proti nemu vsaku „Slov. Nar.“ njegovemu pisatelju v obraz meče „politično nezrelost in nenapeto enostranost“.

Gu. S. P. na te baže argumentacije ne bomo odgovarjali, a si te zmernosti ne štejejo v nobeno posebno zaslugi, kajti odgovori na taka očitanja so ceneji kakor zastarele slanike: reba je le iz hoste nazaj povedati, kar se je ravnokar kričalo v hosto. Dodeva se nam le, da se gori omenjeni odstranski napad na zdravo čutje in mišljenje nasprotnikovo prav slabo véže s človekoljubjem in dobrosrčnostjo, vled ktere g. S. P. skozi štiri dolge precepe časnikove prav po samostanski moli za svetovni mir ter panuje narodnostno vprašanje s prigovori: „Ka nočeš, da bi se tebi ne zgodilo, tudi ti drugemu ne stori“ ali pa: „Bodimo pravični potem bomo svobodni“. Mi smo gotovo zadnji, ki bomo g. S. P. mčili v njegovem pobožnem poklicu, a ne moramo tú zamolčati, da nas je njegovo mišljenje o svetovnih razmerah spominjalo na zgodovino Arhimedovo, ki ni slišal hruma in pokanja, s katerim je podiral nasprotnik njegovo rotno mesto, ampak mirno po pesku praskal svoje geometrične črte in še vojaku, ki ga je prihodnji trenotek zabodel, nevoljno klical: „Nöllt turbare circulos meos“.

Z gospodom S. P. in s „Volksbl.“ se strinjamo v želji, da bi prenehalo, kar onadva imenujeta „memarodnostno prepiranje“ (nationalitätenhandel), kar pa mi imenujemo sveto borbo za narodove pravice, za njegovo telesno in dušno blagostanje, za njegovo prihodnost. Toda dokler ne priséžemo naši sosedje Nemci, Italijani in Magjari tudi na pravico in pravičnost, toliko časa ne smemo dovoliti svojega samomora, ne smemo položiti orožja iz rok, ne brisati pota s čela; ampak ohraniti in povzdigniti med vsem narodom vojno veselje, katero se tudi pobožnemu g. S. P. in „Volksbl.“ z obraza sveti, ko pišeta: „Veselo se oziramo na preteklo leto in radostno

opazujemo, da je mladi „Volksbl.“ že prvo leto dosegel znamenitega uspeha, dasiravno se je moral proti mnogim oviram boriti. Zbral je razkropljene elemente, ojačil slabe, omahljivim je vdihnil dobre sklepe. Vedno je pričal za resnico, ne gléde na to, kdo jo je izgovarjal, ali komu je prijjetna ali neprijjetna. Za pravice in svoboščine narodov, za pravice cerkvene se je pogumno in neustrašeno oglašal in jih je brez vsake bojazni krepko in kar je še več — zagovarjal s živim prepričanjem. — To je vojno veselje in kdor sam tako govori, naj se ne hučuje, ako vidi okolo sebe ljudi z enakimi čutili, ljudi in narode, ki imajo tudi poguma dovolj, da z vsemi postavnimi sredstvi branijo svoje pravice in prepričanje.

Ravnopravnost jezikovo nam „Volksb.“ priznava v principu skoraj ravno tako, kakor „Vaterl.“, čegar besede smo nedavno navajali. Iz dobrih razlogov pišemo, da nam to priznava v principu, kajti zedinjenje Slovencev mu je še nedoločeno, tudi principijelno nedoločeno vprašanje, katero se rešuje, kakor ga ravno pisec tega ali onega sestavka rešiti hoče. Zatorej se prigodi, da se v enem in istem številu zedinjenje Slovencev odobruje in ometuje. Opomniti je le, da je število onih člankov, ki priznavajo zedinjeno Slovenijo neprimerno majhno. Večidel spreleti sodelavce „Volksbl.“ mrzel polt od noge do glave, ako jim je le treba zapisati besedo „Slovenijo“. In kako pohlevno in zavito se še tedaj govori o tej stvari, naj kaže ga. S. P. stavek v mnogo omenjeni številki: „Ako smo res avstrijski domoljubi, ne bomo gledali na to, kako si hoče to ali ono ljudstvo zavarovati svoj obstanek in svoje politično stanje v veliki Avstriji, — ali se to godi na historični ali na narodni podlagi; edino kar se ima prav za prav rešiti, je sreča, zadovoljnost in notrajni mir med narodnostimi in ljudstvi, ktere je previdnost sosede napravila“. Gotovo so se že iz tega stavka prepričali naši bralci, da tú že S. P., še bolj — ako ne popolnoma — pa „Volksblattu“ manjka vojnega veselja. On hoče cilj, za sredstva se ne zmeni. Tu smemo „Volksbl.“ zagotavljati, da ni nobeden naših sodelavcev tako nezrel, in da tudi nobenemu ni „narodna strast“ tako oči omrežila, da bi mu že zadostilo, ako principe in cilje priznavamo, potem pa položimo roke navskriž in fatalistično čakamo, da nam bo gotov, dognan in dodelan princip in cilj izpod nebja padel v naročje. Pri nas sredstva, ki nas imajo peljati do zaželjenega cilja, skrbno izbiramo in poskušamo, potem pa jih rabimo z vso močjo, z vsem pogumom, brez zadržkov in pridržkov in to zahtevamo od vsacega, ki nam obeta svoje prijateljstvo. Kimovca imamo dovolj enega v pratiki.

Ko bi nam bilo treba še kaj dokazov, da nam je zedinjena Slovenija — rešenje in upanje do boljše prihodnosti, moral bi bil nas v tem prepričanji popolnoma potrditi in zadnje dvombe odstraniti „Volksbl.“ sestavek: „Sine ira“, ki si je stavil namen mirno in prijateljsko dokazati neveljavnost in nekoristnost našega narodnega programa. V tem članku beremo: „Mislimo si, da se izpolni želja Slovencev ali onega oddelka izmed njih, ki stavi ono tirjatvo — in premislimo si nasledke. Konservativna stranka onih dežel, od kterih so se odločili slovanski deli, zgubila bi prav važnega zaveznika. S časom bi utegnili narodnjaki in konservativci n. pr. kosati se z liberalci, ako bi bili kaj gibčni, kakor se je jelo to zdaj kazati.

Listek.

Črčkarje iz Londona.

Črčkar v Londonu še ni umrl, samo kujal se je nekoliko časa, kujal sem se, a s tem si dovel strija Rodovednega sem v London, ki je prišel z vrh Pohorja. Kakor se spodobi, šel sem zlahtniku strijcu nasproti. Srečala sva se, ogledala si nekoliko sveta, in ko je Radoveden si nekoliko Holandijo ogledati hotel, mahnila sva jo v Rotterdam.

Da bi že mogel doči na konec potovanja in svetu! Potovanje je vendar le sitno; vozé se po Feni, sem prišel ob popotno torbo in ž njo ob vse malenkosti, ki so potovalcu potrebne; presneti tatje pruski, še pokorne potovalce okrađejo, ne samo jim nepokorne kraljiče in knježiče. Zdihnil sem po izgubljeni popotni torbi tudi jaz, ker ž njo je Radoveden vse izgubil, kar si je drugod potovaje nabral. Po takšnem dogodku pa človek ne more dobre volje biti; potiram vendar brž godrnjavega Pohorca brez popotne torbe v Hotel Verhaaren; popotnik pomni si hotel Verhaaren v Rotterdamu, meni je v dragem spominu, in kdorkoli hoče si hotele v dragem spominu hraniti, naj tega obišče, Verhaaren mu je za dragost porok, in moj strije poštena pričá. Holandci vendar so interesantni ljudje, škoda, da jih dr. V. Zarnik ne obišče, pač lepih originalov bi našel med njimi. „Glej kako čuden je svet,“ spregovori mi strije, ko sva Rotterdamsko okolico sprehajaje se razgledavala, pri nas je toliko bregovja in toliko težave po strminah plaziti in voziti, a tukaj še ni toliko našega navišja, da bi se pošteno vستي mogel, ko sem hoje vtrujen. Res treba nama je bilo si počiti, a ko ni bilo najti nobene klopi, nobenega kamena in ničesar, kar bi se nad ravna tla vzdigovalo, in midva po cigansko sedeti ne znava, torej v zadregi dojde nama srečna ali nesrečna misel, vستي se na prvi dijk, ki je bil pred nama; pa nesreča nikoli ne praznuje, strije se je spozabil, da je v Hollandiji, nebržno se

okrene in — štrbunk! — ležal je za dijkom v vodi. Bu! nezgoda! to so ugodnosti na potovanji! na Reni biti obkradenemu in tukaj v Hollandiji za dijki kopanemu. Kaj takšnega bi se mi vendar na Pohorji ne prigodilo. S temi besedami Radoveden iz vode izkobaca s trdno odloko, se nikdar več na kakšen dijk ne uesti. Došla sva v neko gostilnico „Wat zal ik u aanbieden Mynheren? wat wilt gy eeten en drinken?“ (s čem Vam naj postrežem, kaj hočete jesti in piti) edino to je gostilničar k nama spregovoril in najmini zahtevam postregel. Bilo je v gostilnici več gostov, a bilo ni glasa, nego gostilničarjevo eno in isto vprašanje, ter dosledni odgovori, k temu pa so v občem cmakanji krožniki rožljali, vilice in noži klopotali in glaži brenketali. „Pohorci niso v gostilnici pri vinu in pečenki (ktero zadnje vendar redko živjajo) tako tihi“, tako mi spregovori strije oziraje se po gostih in posebno po enem izmed debeljakov, ki mu je nasproti sedel in si po dokončanem obedu zobe trebil. Glej, toliko jesti, toliko dobrega mastnega mesa — sappig vleesch — še nisem videl povzivati nikdar na celem potu od Pohorja do Hollandije; blaga mi mastna dežela holandska! Mož si je že nehal zobe trebiti, govoriti vendar še ni počel, pil je naprej in naprej v novič z vedno mirmim duhom. Radoveden bi bil s tihim Hollandčanom rad katero pokramljal in vidé ga takšnega prijatelja vinske kaplje, drzne se ga nagovoriti: „Myn Heer, dat is keurlyke wyn, op uw gezondheid“ (gospod! to vino je izvrstno, na vaše zdravje). Ta van Dijk je res nekako prijazno pa tiho s polno kupo vina odgovoril, potočivši tega do zadnje kaplje po grlu: ko pa je potem moj strije tudi kakšno besedo pričakoval, zlezal je Hollandčan mirno in rahlo pod mizo; kako dolgo je tam počival, ne vem, ker moj strije se je začuden odpravil, rekiši: Tako mirno še pa nisem videl pijanca pod mizo zlesti.

Glej koliko vode imajo Hollandčani, mi poreče Radoveden, ko za nekimi dijkom dalje koračiva; lahko je zato tako lepo zeljeno, povsodi gosta in mastna trava, pitana goveda, napolnjeni kravam vimeni, tako je lahko mastno govedino in sir dobiti; kaj bi pri tem mi ubogi Pohorci! Vendar kdo bi si

Adresa na sv. očeta je dokazala, da je brezmerna večina liberalizma med nemškim ljudstvom — malo rečeno — le domišljevana. In vendar nima konservativna stranka na nemškem Štirskem, ako ostane sama za-se, nobenega upanja, da bi pri sedanjem volilnem redu večino zadobila. Ali bo to Slovincem itd. na korist, naj sami premislijo. Pred vsem naj bo patronom „Volksbl.“ povedano, da med Slovinci dozdaj ni še bil nikdar in in brž ko ne tudi ne bo nikdar noben predmet na dnevnem redu, o katerem bi bili vsi Slovenci brez izjeme tako edinih misli, kakor o zedinjenji Slovenije. Tu ni razločka med mladimi in stariimi, kmetom in gospodom, klérikalcem in liberalcem, poslancem ali neposlancem, vsi so edini v enem geslu: „Zedinimo se!“ To naj si dobro zapazi vsak, ki hoče o tej stvari modrovati: Vsi Slovenci se hočejo zediniti! Kdor tega ne vé, je ali slabo podučen, ali pa sam slepi sebe in druge. — Ali bodo Slovenci res kedaj imeli razlogov protiviti se svobodi in svobodomišljenosti, to je najmanj vprašanje, katero nam mora biti do osode dovoljeno; akoravno ga mi po sedanjih slov. razmerah ne moremo še pozitivno rešiti, vendar mislimo, da se zelo motijo ki mislijo, da bo Slovenstvo kedaj marsikaj v četah reakcije, natražništva. Ako bi pa tudi osoda to vprašanje proti našemu mišljenju rešila, ostanemo zvesto prepričani, da se Slovenstvo ne bo nikdar več prostovoljno dalo rabiti sebičnosti tako naravnost izrečeni, kakor se to godi v gori navedenih stavkih „Volksbl.“ Za našo korist se ne vpraša, naša pomoč le se tirja, a ne more se prav nič niti obljubiti za čast, da ostanemo v deželni zvezi z nemškim delom. Kakor so nas Nemci dozdaj rabili za svoje namene, a ne vprašali po naših potrebah, tako nas hočejo konservativci rabiti kot sredstva. Mi pa smo se naveličali služiti in hočemo v zvezi s svojimi brati Slovenci kovati si svojo osodo; v mreže tako debelo razpete se gotovo ne bomo dali s zdravimi očmi več vloviti.

Kar „Volksbl.“ trdi o splošni nevarnosti, ko bi se države in dežele snovale po narodih in narodnem sorodstvu, to je trjenje, kterege „Volksbl.“ do zdaj še dokazati poskusil ni. Dokler nam torej dokazov ne prinese, odgovarjamo mu s kratka po napotilih sodnijskega postopnika z besedama: Ni res! Bojazni, ktere so se rodile v glavi „Volksbl.“ sodelavca, ki trdi, da bi princip izrečen v zedinjenji Slovinci svoje osti obrnil proti Slovanstvu samemu, jako so prazne. Če more „Volksbl.“ zdaj še pisati: „Kedar bodo stvari na Českem in Moravskem manj po glavi hodile, kedar bo tam nenaravna moč padla nemškemu liberalizmu iz rok, kedar se bo narejena večina deželnega zbora izgubila pred pravo ljudsko večino, potem se more nemški liberalizem sklicavati na izgled Slovenije in bo to tudi storil, da loči nemške kraje teh dežel od krone češke“ — potem „Volksbl.“ kaže, da se je pač malo brigal za česko časopisje, potem kaže, da mu je neznan, da se Čehi zedinjene Slovenije in njenega principa ne bojé, ampak da so obema zvesti zagovorniki. Tako je n. pr. pisal v začetku aprila p. l. „Nar. Pokrok: „Cilj fegeracije je, da mirno živé razni narodi v eni državni zvezi. Čem manj je treba premembe v zgodovinskem razviku, tem bolje; ali premembe so neobhodno potrebne, ker čas ne stoji. Tudi mi Čehi se ne držimo zgodovinskega prava tako, da bi se moralo povrniti vse, kar je nekaj bilo; mi ne zahtevamo nespremenjenih zbornih stanov, kakoršne smo imeli do leta 1848, po izgledu Poljakov, da se povrne českiemu kraljestvu vse, kar mu je nekaj spadalo. Pri Slovincih je neobhodno potrebno, da nastane nekoliko prememb v zgodovinskem obziru, kar pri nas (Čehih) ni treba. Naj se dežele slovenske narodnosti združijo v eno celoto, in s tem naj se ustvari novo historično pravo za prihodnost. Enoličnosti, za katero se lovi druga stranka, federalisti ne marajo; mi se trudimo za pomirjenje in spravo narodov v federaciji; a mislimo, da je ta namera več vredna, nego izvršitev kake abstraktne sisteme.“

H koncu bi „Volksbl.“ prosili, naj neha svojo do neslanosti ponav-

misli, da je tukaj, v tej megleni in muznati deželi toliko marljivosti in toliko snage! o tem pač bi se imeli mi Pohorci mnogo učiti. Glej kako je vsako delo lepo in marljivo opravljeno, vsaka hiša in kočja je vedno očiščena od zunaj kakor malokedaj pri nas ob velikih praznikih in svečenjih: stopiš v hišo, vse je čedno, vse omito vse se leskeče, kakor novo, pred vsakim pragom in pred vsakimi stopnicami so čedila za črevlje in omivnice. Veseli te pristopiti k mizi, ker vse vidiš najbolj snažno in ko v kuhinjo pogledaš, vidiš, da je tam skložna in klamora bolj čedna in svitlo leskeča, kakor so pri nas zale stvari in v krasniku ali „glaskastnu“, ki se ošabno tam pa tam v bolj odlični hiši ali bodisi salonu šopiri. A kakor je mnogo drugačnega pri nas, res ne vemo, da smo nesnažni, ko prave snage nismo videti vajeni bili; reči se more, da snaga milo nam daje mero po kateri moremo civilizacijo meriti; več ko se mila v kateri deželi porabi, bolj jo civilizirana.

Rotterdam je živo trgovsko mesto, prepričeno je na vse strani z vodenimi strugami, ki so z barkami napolnjene tako, da ti jadra v okna molijo, in ponoči, ako pazljivo ne hodiš, vsak trenotek lahko v vodo zablodiš, pa kako je vse snažno, kako čisto! Takšno snago in čistoto želel bi našim mestom. Ko sva s strijcom na lepem parobrodu angležkem bila, ki naju je imel čez morje prepeljati, bil je ta morske vojnje srčno vesel. „Glej, mi je rekel, kako ponosno naš brod čez nemirno viharno valovje plava; zastoj se valovi proti njemu srditi valijo, vse razdrobi, da se brez vspeha razkropijo in razšumijo. Človek, ali te ne navdaja ta pogled s ponosom, ne čutiš svojo moč in veljavo, zmožnost veliko, ko moreš prekoračiti vse zapreke, ktere je stvarnik, rekel bi kakor navlaš, za človek med zemljami in narodi potegnil in pripregel? — Glej kaj premore um človeški, ako se svobodno bistri in uri, puhlo in zadovoljno ne miruje ali se v spono ne kuje. Tukaj se tudi kaže, kako častno je poslovanje trgovsko: trgovec je bil, ki se je prvi na nevarno morje drznil, trgovci so bili prvi razširjatelji uka, ved in znanosti, trgovstvo razširja civilizacijo po celem zemeljskem globu, trgovstvo druži vse narode vseh zemljá v eno družbo prijateljsko, pravo družbo bratovsko človeško, za občo mejusobno, mejunarodno podporo in na-

ljano iznajdbo pogrevati, da namreč Slovenci tirjamo „nepogojno kapitulacijo“ (čegavo?), ako zahtevamo zedinjeno Slovenijo. Ako se hoče „Volksbl.“ le površno podučiti o pogodbah in zveah, našel bo tam poglavje „pogojev“, ktere sme vsakdo staviti, ki sklepa zezo ali pogodbo; priporočamo mu posebno oddelek z napisom: naturalia rgotii; to so naravna znamenja, ktera mora imeti vsako pravno opravilo, tjo da je brez njih samo na sebi neveljavno. Naturale negotii je pri vsaki naši zvezi za nas zedinjena Slovenija. Tako podučen nam bo menda priznal da mora tudi nam Slovincem dovoljeno biti povedati, kaj priinesemo v federalistično zvezo, in kaj tirjamo od nje. Gotovo mu bo tudi znan prigov: Clara pacta boni amici. Ako zavzezniki pogojev posameznega uda ne morejo sprejeti in ako posamezni v tej zvezi ne nahaja tirjanih poroštev, dadesoze to, za kar mu gre, potem se zveza sploh ne sklene: vedno kričati naši želji po nepogojni kapitulaciji, kaže o zmotnjavi v pojmovih ali pamtoleranciji, ki se „zavzeznikom“ ne spodobi.

Turško-gški razpor.

Zamisljivo je opazovati kakor naši avstrijsko-nemški časopisi, ki vsak hip usta s sveto besedo svobode volnijo, pa so zraven prijatelji turškega gospodarstva nad krščanskimi vzhodni narodi, svoje misli od dne do dne lové. Denes se z veliko škodoželjno veselje, do bo slovanska Rusija na konferenciji v Parizu v zadrege in prvihodnih Slovanih ob dobro ime prišla, jutri pa jim to sladko upanje upde in jeze se, da bo Rusija vse relevanti za nos vodila, ker mirú pod tak ceno, kakor oni, ne bo hotela.

Omenili smo že, da sebični innavidezno svobodoumni ti ljudje vedno sodijo in govoré tako, pa bomo mi kot Slovanje malo kedaj grešili ako vselej ravno nasprotno tega želimo, ker žele naši nemški liberalci. Prinesel je naš zadnji list navdušen poklic iz leta 1848 slavnega ogerško-srbskega generala Stratimiroviča. Menimo da segg. naši čč. bralci skrbno in pazljivo prečitati. Njegove besede so v tej zadevi tudi nam veljavne, zakaj mi sodimo, da kdor ni dober Jugoslovan ni dober Slovenec in to brez brez vseh malostnih pogojev.

Kdor pregleduje krvave liste setovne zgodovine, vidi da je bila krivica vselej, da se pa ena osoda vedno hrani, in ta je: zmaga pravice. Kjer koli vidimo narod ali državo pogubljá se, najdemo vzroke te nesreče in celo nevernega spoznavalca obide nek groza pred božjo previdnostjo. Ni torej prazna ona znana beseda: Ako loga ne vidiš, išči ga v zgodovini narodov in ljudstev in našel ga boš. In kako se mora roka božja, roka določilne osode pokazati v prihodnji rešitvi vzhodnega vprašanja, ktere začetek nam bode morda že novo leto prinesl, kar iz vsega srca želimo. — Dve misli so denes v vsej Evropi, po kterih sama zamotano in neprenosno splošno stanje rešiti: krvava splošna vojska, li mirno diplomatično razgovarjanje. Poslednjega se kakor laščeci držé ministri večine evropskih držav. Ravno zdaj se bode zaradi vzhodnega vprašanja ali prav za prav njegovega začetka v Parizu komedija igrala, kjer bodo zvitidiplomati srečali se in kakor avguri v Rimu hoteli z lepo besedo eden drugega prekaniti. Dozdaj smo videli, da so ruski državniki v tem poslu še najsrčnejši bili in ni nemogoče, da ostanjejo tudi tu zmagovalec, da si utegne taali ta grof prihodnje leto v barvane bukve mnogo samohvale napisati, kako je odgnal hudiča krvave evropske vojske in zopet sijajno pokazal svojo mišljubnost.

Drugo kar je za vso evropsko bodočnost pričakovati je rešitev vzhodnega in drugih vprašanj z ostrotrjdo brušenega meča. Mnogo veljavnih mož, ki zgodovino poznajo in imajo bistri pogled v zdanje razmere, zagovarja vojsko kot edino koristno in rešene donajačo. Zdanji stan se je preživel. Namesti zdravosti in veselega borenja za svobodo je „kultura“

predek“. Tako je moj strijc govoril in vé bi še bil hvale trgovstvu izrekel, da ni bil nad brod siloviten val se vzdignil, ki je skoro kapitana s poprečne deske sunil in naju z broda poplal. Ta dogodek in mnogo stokanje na vseh straneh po brodu dovedlo mi je strijca na drugo opazovanje in mišljenje. „Joj, kako morska bolezen ljudi tare!“ Res kd si jo še ni sam poskusil, ali poskušeni videl, ne more si lahko misliti, kako je neprijetna. Brod je bil poln potovalcev in med temi mnogo brhkega ženkega spola. Te krasotice so bile žive, šaljive in dosetljive, dokler brod ni na morje priplaval, pa tukaj jim je minila vsa brhkost. Plaho in bojazljivo rabi mnogo ljudi protipomočkov, žganje in drugo neslano pijalo takšne baže, pa te je tem nesrečnikom vse zastoj, kdor nimo vtrjenega želodca in živec naj se mirno vda osodi, kakoršna ga doide. Vredno pa je te morske mučenike opazovati in se jim en homme gallant koristne skazovati; pač najlože je slabosti človeške spregledati v človeku pijanem ali bolnem. Glej naše lepote, kako rudičih lic in kako razgovorljivo so še pred eno uro bile, a malo po malo so postale bolj in bolj blede, bolj in bolj tihe, na posled celo so obledele in celo so vtihnele; ni več veselega in prijaznega smeha, slišiš le bolečno zdihovaje in stokanje. Poprej najbolj cvetočo ženo vidiš zdaj kakor mrlično, žareče oči so jej vpadle, vsa mož jo je zapustila: onemogućna pusti se stokaje osodi in skrbi zdravih sopotnikov bodi si znanca ali tujevc. Vendar ne samo nježen ženski spol, temuč tudi mnogo možkih na boleznimorski silno trpi in gledati te siromake, posebno iste, ki so one nadizane pa rahle vrste, je kaj pomilovavno, kako se krulijo, kako zevajo. „Para, pri takošnem morsko-bolezne stokanju ni ugodno biti, mi reče mrcavo strijc, hajdiva v salon“; res dobro je to storiti, salonska miza je bogato pokrita, pri nji je prilezna družba morsko trdnih Angležev, toči se veselo francozki šampanje, portugalski porto in španski šeri: zato moj strijc vzešmi poln kozarec napil je srčno dobro zdravje vsem bolnikom in tako smo srečno se prizibali v London.

marsikje rodila mehkužnost in lahkoživost. Kakor so nekdaj omikani pa sprideni Grki pali kakor zrela hruska močnim in mladim Rimljanom v naročaj in so jim služili za šolmaštre, kakor so pozneje lahkoživi Rimljani umeknili se nekulturnim germanskim narodom, ter se je tako mladost in naravna krepost spojila z staro omiko, da je novo in lepšo rodila, tako je mogoče da se tudi bodoči svet spremenil — Vsakdo se boji viharja. Da se ga diplomati najbolj boje in si zgodaj prizadevajo strelovođe staviti to je pač naravno in se da izpeljavati iz neizbrisljivega nagona vsega kar leze ino grede, da se ohrani, da ne odmre, Kdor pa premisli, da se po prestanem viharji čisti spriden zrak, ter da solnce vse mileje potem sije, da se vsa narava okrepi: ta se tudi viharja ne bo bal. Upajmo, da se bo zrak od Balkana do Helesponta kmalu očistil ter da žarek tam novorojenega jugoslovanskega solnca tudi v našo Avstrijo gori posije. Potreben je pač obseva in ogretja tudi narod slovenski, kateri je kos jugoslovanstva, če tudi mu ni več treba trpeti pod peto polumeseča. Bog, da bi bil kakor te pete tudi družih prost, Bog, da bi se nam vstvarila vsaj moralna zaslonba, ter da izgine strašna negotovost obstanka ali neobstanka.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 31. dec. [Izv. dop.] J. R. (Društvo Slovenija; volitve; vojaštvo.) Čudna prikazen na našem političnem nebu je, da se narodna stranka ne more vsaj pri nas iz pogubnega indiferentizma izkupati, kar bi bilo posebno potrebno odbornikom društva Slovenije, ki je ustanovljeno „v brambo narodnih pravic“. Kako žalostno je, da si nekateri društveniki čisto iz misli izpuščajo svojo nalogo, kaže že to, da družbo katero bi moralo naj bolj pospeševati narodni razvoj; pusti mesec preiti in še ne skliče obnovega zbora, ako ravno vidi, da „Konstituciji“ na vse kriplje delajo in spodkopujejo narodno zavest našega slovenskega ljudstva. Je li morebiti temu krivo, da vlada še ni potrdila novega društvenega imena? Se li morebiti ne da pod poprejšnim imenom napredovati in braniti narod? Geslo naše mora biti vedno: „Zrtujmo se. Delajmo povesod in v vsakem obziru na korist svojega naroda!“ Ako bomo v zborih samo na lepši društvene naslove gledali, gotovljam, da ne bomo dosegli sreče svojega naroda. Govorilo se je, da se bo nabiranje peneznine za Vodnikov spominek nadaljevalo; vendar nam ni znano, kdo je stvar v roko vzel in koliko se že glavnica pomnožila. To so bile menda le besede in kakor je pri nas že navada, fraze. Nam vsaj ni še znano, ali je omenjeni odsek za nabiro kak grošič že nabral ali ne (v lastnem prizadevanji namreč). Želimo pa v novem letu več resnosti in delavnosti, da vsak po svoje primore k sreči naroda, ne samo v šalopisnem ampak v djanskem življenji za kar je vsak pošten rodoljub vedno dolžan skrbeti. Akoravno so volitve za mestni zbor že pred durmi, se naši možje vendar ne zmenijo za to; mar men! se čuje od vseh naših možakov, naj bo izvoljen Peter ali Pavel, vsaj je vse eno. Mi mislimo pa, da taki ljudje ne umejo duha sedanjega časa, kažejo svojo politično nedozrelost in si dajo sami sebi spričalo slabomnosti. Žalostno je to čuti od mož, ki so bili popred tako jako navdušeni za pravične stvari in kateri so tako naglo opešali. To ni stanovitnost, spomnite se vašega moštva in gani se!

Tukajšnji magjaronski polk Huyn ima mnogo pravih betjarov v sebi, in večkrat se viteška magjarska moč pokaže v pretepih, napadih, silnostih in drugih enacij primerljajih. Jako čuden se nam zdi posebno en dogodek, ki se je zgodil pretekle praznike na tukajšnjem poljanskem predmestji; zakaj Tagblatt, ki sicer vsak škandal raztrobi, o njem molči, nam ni znano. Sedem magjarskih vojakov napade enega topničarja na ulici, ter ga hočejo s bajoneti prebosti. Topničar, pogumen mož se pa ne da vžugati Magjaronom, zdere svojo sabljo, reki: „Vam hočem kazati, kaj je Slovenec!“ Začne se braniti in mahati s sabljo in rani enega, drugemu odseče roko in pet jih požene v beg. Na to utakne svoj nož v nožnico in gre mirno naprej, brez da bi mu kdo zapreke stavil. To je faktum, o katerem pa „Tagblatt“ ne vé nič.

Iz Slovenske Bistrice 2. jan. Beseda v naši čitalnici na starega leta dan je bila prav dobro obiskana v kljub slabemu vremenu in v kljub temu, da je tudi v kavarni bila tombola. Počastilo so nas privkral nekatere gospé in prišlo je precej kmetov iz okolice. Po navdušenih govorih in petji kratkočasila nas je tombola, in ko je ura odbila dvanajst, smo veselo pozdravljali novo leto, da bi nam Slovanom doneslo vsaj nekaj zaželenega sadú. Naša čitalnica se zmerom bolj vkorenjuje, tem večja je srditost naših nasprotnikov in ni jim nobeno sredstvo preslabo, da bi ga ne rabili proti nam in čitalnici. Sicer pa razdraženost ne v mestu in ne v okolici ni tako strašna, kakoršne nek popisuje naš župan, v svojih „Berichtih“ do okr. glavarstva. Mi Slovenci vsaj smo mirni, se strogo držimo postave in nikogar ne dražimo; da bi se to smelo tudi reči od naših nasprotnikov! Še celo taki med njimi, ki bi se sami radi prištevali omikancem, nas psujejo kot „bindische hunde“, ki bi jih trebalo vse obesiti in umoriti. In to se godi na javnih mestih, celó v pričo mestnega župana, ki za take neslanosti in surovosti nima ne ene svarilne besede. Tu ima zadosti gradiva za „protokole“ in cele pole lahko napolni z psovkami in grozivitvami proti nam izustenim, kakor bi mi Slovenci bili vogelfrei.

Kar se tiče pol. katoliških društev, se bodo menda napravila po vseh vaseh. V Zgornji Bistrici so vsi kmetje zavzeti za tako društvo in hudo razkačeni na svojega župana, ki se je dal zmotiti, da je s žandarji zabranil njih shod, kakor da bi se hteli spuntati. Vsi pričakujejo, da se odstavi župan, ki tako nepostavno ravná, da dira v privatno hišo in zabrani shod osebno povabljenih poštenih mož. Imel sem priliko govoriti z veljavnimi kmeti vseh občin naše fare. Vsi so prav zadovoljni, da se napravijo taka društva, v katerih bi z združenim močjó si kupovali časnike in knjige in se tako poučevali v vseh pol. in drugih potrebnih stvareh. Tem

bolj razkačeni so tisti meščani, ki jim je „Tagespošta“ in „Kikeriki“ evangelium. Namesto pa, da bi ti možje se tudi posluževali svobodne pravice društvene postave in sklicovali ljudske shode, ter poučevali po svojih mislih ljudstvo in ga skušali za svoje ideje pridobiti, nimajo družega orodja, kakor klic: O policija, pridi ti nam na pomoč!

Kakor je nekdaj okrajni naš zastop povzdignil svoj klic po policiji, da bi namreč pol. oblast vzela dež. poslancu g. dr. Vošnjak-u službo okrajnega zdravnika, tako je zdaj mestno starešinstvo zopet klicalo: Policija, pomagaj! ali prav za prav, odinariat naj pomaga in odpravi odtod prvega farnega kaplana, g. dr. Šuc-a. Če se to ne zgodi, pristavi g. župan, on ne prevzame nobenega poroštva za osebno sigurnost dotičnega gospoda. Čuden izrek! Dozdaj se je klelo samo čez nas Slovence, od zdaj pa so tudi katoličani — vogelfrei. Menda pa vendar ne bo tako strašno, kakor si g. župan domišljuje, sicer bi se moral še oklicati obsadni stan.

Mislím pa, da red v mestu prav lahko zdrži po dnevi naš „Stadtwachtmeister“, po noči pa naši štirje „Nachtwachterji“. Parturiunt montes!

Naša čitalnica napravi v prihodnjo nedeljo, 10. jan. zvečer zopet besedo z govori, petjem in tombolo.

Iz Savinske doline, 31. dec. [Izv. dop.] — Peljal sem se včeraj v bližnje mesto, kjer so mojega sina na tamošnji gimnaziji neki posli zadržali, da ni mogel na svetke domu priti. Ko se pri harmici v mestu peljam, ga že srečam v sredini mnogih družih dijakov, kateri so se jako vroče o nečem razgovarjali, sedaj postali, spet malo dalje šli; na obrazu sem njim že zapazil, da njim svetki niso nič dobrega prinesli. Z nemirnim srcem ga poprašam, kaj da se jim je dogodilo, da so tako slabe volje. Tekoj mi počne eden med njimi, kateri je bil najbolj zgovortiv, razlagati, da so trije njihovi prijatelji po svetkih iz dijaškega semenišča izključeni, ker so se predrznili, na prvo letošnje veselico v čitalnico k slovenski igri iti! Zadelja jih je tedaj huda šiba, ali pahneni so samo iz semenišča, ker proti šolskim postavam niso zagrešili. Knjezoškof — ali bolje škofovski konzistorij je v njegovem imenu 28. t. m. povelje na ravnatelja dijaškega semenišča v Celji dal, da se „na njegovo izvestje trije dijaki, kateri se takrat hišnemu redu — ktereza za teško breme drže — niso podvrgli, in čitalnico, v kljub prepovedi obiskali, prec izključiti morajo. Smilili se so mi dijaki, ktere je ta nezgoda doletela ker so mi znani kakti najjavrtneše glave tukajšnjega semenišča, smilili pa so mi se tudi njihovi starši, katerim bodo zares zdaj „breme“ postali. Preveč pa se mi je zdelo, da so si dijaki tam, kjer se tudi nekateri učitelji nazoči bili potem se pa hitro z ravnim potom v njihovo stanovanje vrinili, zaslužili, iz zavoda, v katerem so svoj živež imeli, izključeni biti, v ktereza so zavoljo uboštva, izvrstnih svedočeb in izglednega zadržanja sprejeti bili, celo po nameri utemeljivca, ranjkega našega Slomšeka, in omenjen od tistega časa, ko so vstopili, po svoji sveti pravi, ne po milosti bili, dokler se zavoda nevradni ne skažejo. Naš neumerjoci Slomšek gotovo ni nikdar mislil, pa tudi ni v svojem osnovalnem pismu izrekel, da se dijaki, kateri se narodni čutijo, v zavodu ne smejo trpeti — tega smo mi prepričani, ker smo našega Slomšeka prevéč dobro poznali. Naši duhovniki, kateri vsi s svojimi prineski zavod vzdrževati pomagajo, in kateri so skoz in skoz narodni, gotovo se s tem ne zlagajo, da dijaki, kateri se narodne čutijo, ne bi več smeli živati zavodovih dobrot. Da je v tem dejanji neko, narodnemu duhu sovražno postopanje, to bode vsak sprevidel; da nedolžna mladež že to čutiti mora, moramo iz vsega srca obžalovati. Nas kateri imamo otroke, na celjski srednji šoli, in katerih blagor nam je gotovo bolj na skrbi kakor komu drugemu, bi veselilo, če bi naši sini priliko imeli, in smeli v poštene družbe zahajati, ker nam je vsem dobro znano, da Celje ima toliko takih zapuščenih krčem, kjer se vsakoliko nevravno ljudstvo shaja; nam tedaj ni ljubo, če nam se otroci od poštenih družeb odbijajo. To nam je naravno, da dijaki v družbe zahajajo, odbij ga tedaj od dobrih, vržeš ga v hudo; to so nasledki. In če jim od šolskega ravnateljstva, kateremu morajo biti prva skrb, ni prepovedano, zakaj so tako hudo kaznovani, če so samo to storili, kar je njihovim tovaršem dovoljeno?

Zraven žalostnega pa vam lahko tudi precej veselega pišem. Okolo Celja, tako imenovanega nemškega jezera, so napravili selniki, da se v tem hudem jezeru ne bi nobena slovenska duša več potopila, zaigrado. Kakor gobe so v celi okolici čitalnice nastale, kakor da bi nemški „Donnergott“ v Celji grmel. Vojnik si je čitalnico napravil, ktera že nad 50 udov šteje. Kako praktične pravila seljaki delajo, naj Vam bode to dokaz, da vsak član svobodno vsegar še seboj gosta pripelje, samo za tega del, da se izobraženost tudi med tistimi širi, kateri niso udi. Tudi Mozirje in pa Laško imati svoje čitalnice že skoro zastave; Vranjska in Žavska bate tako skoro že otvoreni in to bode Celjane v zadrego spravilo, kakor kedar zajec med lovcu v krog pride. In kako v Celji ne bi grmelo in kljub zimskemu času, če tukajšnje ustavno društvo na ministerstvo vlogo napravi, in reče, da Celje ne bo nikdar za ločitvo slovenskega dela Štajerske dežele, od nemškega — ker je tako velika večina prebivalcev proti temu. Kje ste slov. tabori s vašimi 24.000 nazočimi, kje 100 in še več peticij, vse za ločitvo Slovencev od Nemcev, kje cela narodna slovenska stranka? Kje ste, da še totim gluhim enkrat na uho vašo želje izrečete? Take sine Celje rodi.

V Pragi 30. dec. [Izv. dop.] Vedno smo upali o sv. Miklavži, da se bo ta skazal, in ko je šel memo našega okna, smo s težkim srcem pričakovali, da nam „kristkindl“ kaj prineso. Pa tudi ta se ni zmenil za nas in leto 1868, ki je v črnih naših knjigah zapisano, jemlje slovo od nas, ki ne pričakujemo da bi začetek novega leta kaj lepši bil, kakor konee preteklega, ktero je bilo za našo Prago gotovo zanimivo. Preteklo leto smo vžili mnogo veselja, kdo se ne spominja lepe slavnosti 16. maja; ali večja kakor veselje je bila naša žalost, in gotovo ne pojemo glorie uhajajočemu letu. Marsiktera naših najsvetejših pravic je prelivala kri, redakcije naših narodnih časopisov so trpele pod težkim jarmom liberalne vlade, povesod smo le izgubovali, med tem ko so se ječe in ubožne denarnice polnile. Društva znanstvena ali razveseljevalna morajo spatí, če nočejo biti zadušene, sploh

vse je pokrito s debelim snegom, letošnji zimi ravno naproti. Preteklo leto smo dobili novo stražo, ki ima skrbeti za mir in red našega mesta in njegovih prebivalcev, ali dozdej smo zapazili da ta straža ravno nasprotno ravna. Sploh vse nasprotno, in z veseljem bomo pri odhodu tega leta vrtili za ajdnico, da bi se zadušil ta dim, tudi spomin nanj. Božični prazniki so bili vsacemu kristjanu za kratek počitek, toraj tudi državnemu pravniku. Nabrał si je moči, da more še pridnejši staviti svoje predloge, kakor prej.

Po vseh kristjanskih hišah so se pogrinjale mize z boljšimi rečmi kakor navadno, samo ena se ni brigala za božič in to je „novomeška jetnišnica“ za politično hudodelce. Če je človek šel na sveti večer po ulicah in videl po vseh hišah svitlobo, se mu je moralo čudno zdeti, kako da ta edina dela izjemek, ker vendar ni mogoče, da bi bila prazna (žalibog ravno nasprotno) in nji prebivalci vendar niso židi še manj pa ajdje. Njeni prebivalci so žurnalisti česki in drugi ljudje ki spadajo v to kategorijo. Njih sveti dan je bil tak kakor oni pred njim. Prazniki so prešli in iz Dunaja je prišlo veselo upanje, da se bo smelo dajati tim zaprtim druga jed nego ta ki pride iz domače hiše.

Politični razgled.

Ministerstvo notrajnih zadev je vsem oblastnjim in uradnjam naznanilo spremembo v cesarjevem naslovu in pristavilo, da naj se novi naslovi rabijo ne le v državnopravnih spisih, ampak tudi v vseh uradnih odlokih.

Državni zakonik razglša pogodbo s Švico zarad vrejenja mej in pa novi konkursni red.

Poskušnje cislajtanskega ministerstva privabiti nekatere znamenite državne poslance v državno službo, niso prišle do nobenega vspehe. Dr. Banhaus se je odrekel časti sekcijekega svetovalca. Razlogi se različni pripovedujejo, najverjetnejši je pač ta, da imajo poslanci, ki razmere bolje poznajo, zdaj manj upanje kakor kedaj, da bi se sedanje z različnimi naslovi zaznamovano ministerstvo v notrajnem vredilo in ustanovilo.

Po časnikih se na novo širi govorica, daje stanje grofa Beušta spodkopano, in da se bo moral umakniti grofu Andrasiju, kteremu so podelili časnikarji vladno službo državne kancelarja, Beustu pa so pustili le še ministerstvo zunanjih zadev. Ker je sploh malo pisarenja so zopet razpisali službo ministerskega predsednika, ker Taaffe ni izpolnil nad, ktere so stavili nanj. Povedano ni kdo si je kedaj toliko od g. Taaffeja obetal.

Iz Dunaja se „Naš. List.“ piše, da se Francoska odteza Avstriji in dogovarja bolj z Rusko in Prusko o vzhodnem vprašanju. Pač kratko prijateljstvo s francoskim cesarjem, izvoljenem po milosti bajonetov in straha.

O letošnji politiki poljskih poslancev govoreč se raduje „Gaz. Nar.“ v uvodnem članku, da se je vrnila njih politika na razumna pota in se tolaži da se bodo njih resolucije dostajocje se samouprave od vlade sprejele. Česki listi jim žele sreče, svetujejo jim pa, da bi bila boljše ko bi bila poljska politika tudi slovanska. Mi gledamo žalostno, saj naši poslanci še resolucije nimajo pokazati.

Policija je začela zopet strogeje paziti na poljske izseljence. Kedar kateri teh mož pride na avstrijski kolodvor, mora se veljavno izpričati o namenu svojega potovanja in ako mu to ni mogoče, pošljejo ga s prihodnim vlakom zopet čez granico. Ne preide skoraj dan, da ne bi enega ali drugega teh gostov v Galiciji pograbil in zopet čez granico poslali.

Ludv. Kossuth je poslal pismo na Ogersko, v kterem po svoji navadi povdarja nevarnosti sedanjega stanja po Ogerskem in po mogočnosti podpira težnje in agitacije ogerske levice.

Iz Bukurešta porača telegraf: Poslanec Carp je interpeloval ministerstvo zarad panslavističnega govora, kterega je govoril zbornični predsednik Bratiano v nekem ljudskem zboru. Ministerski predsednik je odgovoril, da ne more biti ministerstvo odgovorno za govore posameznih državljanov v tem ali onem zboru, ker je po ustavi zborovna pravica zagotovljena. Tudi Bratiano je potrdil, da je govoril le kot privatna oseba, in zbornica je bila s tema odgovoroma zadovoljna.

Po najnovejših sporočilih o vzhodnem vprašanju je zdaj tolike kakor gotovo, da se sestane konferencija menda že 9. januarja. Zadnje dni se je trdilo, da delati Turčija in Rusije nove overe, ktere pa so se kakor kaže zopet odstranile. Grčija bo imela pravico, pri konferenciji udeleževati se posvetovanja a ne sklepanja. Turčija bo ustavila vse svoje sovražno postopanje proti Grčiji vsaj do 20. januarja. Razen tega naznanja telegraf iz Carigrada dve novici, ki pa so zelo po turško pobarvani: 1200 prostovoljcev, ki so se na Kreti podvrgli, prepeljali so se na turških ladijah v Grčijo. — Amerikanski poslanec je dobil od svoje vlade napotilo, naj ne jemlje grških podložnikov pod svoj zaščit.

Iz Rima se bozojavlja: Papež je sprejel francoskega generala Raoultia in deputacijo francoskih častnikov, ki so mu prišli iz Civitavecchia k novemu letu srečo voščiti. Papež je na novo izrekel svojo zahvalnost proti Franciji in je blagoslovil cesarja, cesarjevo rodovino, francosko armado in marino.

Po dvorovih nekterih vladarjev se je o novem letu, ko so prišli diplomati itd. razlagati svoja oficijelna voščila, na novo vzel v delo mir in pomirljivost vseh vlad med seboj. Posebno je pel Napoleon staro pesem evropskega miru. Časi so res prav potem, da se more mir obetati in takemu obetanju verovati s popolnim prepričanjem.

O turškem vojaštvu se poroča, da nikakor ni v tako dobrem stanju kakor bi nekteri turkoljubi svobodnjaki radi imeli in vsled tega svetu na vero navezali. Vse vojaško razmerje je v največem neredu. Vsa regu-

larna vojska, kar je je na nogah ne preseza 150.000 mož. Vedeti pa je kako trohnela je varnost turškega tiranstva povsod, da je torej treba v Hercegovini, v Tesaliji, Epiru, na mejah Črne gore itd. povsod znamenita krdela rabiti, kot stoječe in brez velike nevarnost nepremakljive posadke. — Kar se tiče neredovne vojske, so tako imenovani baši-bozuki, t. j. izgubljene obupne duše iz vseh vetrov, prav za prav lumpje in slabo disciplinirani razbojniki. Že ob času krimske vojske je Omer-paša poslal 30.000 tacih ljudi domu, ker so več škode kakor koristi delali. Ker so turške kase strahovito beraške, ne dobivajo ti vojaki svoje plače, za ktere edino služijo. Primorajih tako življenja potreba, da ropajo. Kristijanov je v turški vojski komaj 20.000 Podkralj egiptovski je dolžan 20.000 vojakov sultanu postaviti. Ker pa so ti rojeni v vročih krajih, vajeni so slabo za naše evropsko podnebje. Vprašanje je še tudi ali bodo evropske vlade (vsaj nekatere) dovolile, da svoje vojake pripelje v turško zmešnjavo. Vsa vojska na Turškem je v primeri v drugimi prav slabo orožena in cela naprava in navaja nerodna. Tako stoji Turčija še mali in ubogi Grški nasproti na jako slabih nogah. Kako bo ta oslabela in ostarela Turčija branila svoje življenje proti vsem tistim, kterim nasprosti je mero svojih grehov napolnila, to je jako veliko vprašanje, ako jej kristijanske vlade kakor je žalibog tudi Avstrija med njimi, ne pomagajo živeti, to je pač veliko vprašanje.

Zastran turško-g-rškega razpora je boje Francoska prva sprožila misel konferencije. Poprijele sti se je Ruska in Pruska in sicer s tem dostavkom da mora med onima državama za tri tedne popolen mir vladati.

Razne stvari.

* (Novi odbor ljubljanske čitalnice). Dr. Jan. Bleiweis, je bil per acclamationem voljen spet za predsednika, in ravno tako trgovec g. Karl Cvajar za blagajnika; za odbornike pa enoglasno ali z veliko večino glasov gospodje: deželni odbornik dr. Costa, trgovec Jož. Debevec, trgovec Iv. Vilhar, dr. Zupanec, hišni posestnik Graselli, deželni blagajnik Ravnikar, kontrolor deželne blagajnice Zagar, dr. Poklukar, dr. Drag. Bleiweis, podpredsednik kupčijske zbornice Horak, trgovec Jamšek, prof. dr. Vončina, mestni učitelj Andr. Praprotnik, trgovec Anton Jentl in pravnik Gutman.

* (Imenovanje.) Finančno ministerstvo je imenovalo rudarskega svetovalca in predstojnika rudarskega urada v Idriji g. M. V. Lipolda za predsednika novo-organizovane rudarske direkcije v Idriji.

(G. dr. Jože Čuček) dosedaj koncipient v Mariboru, mnogoletni ud mariborske čitalnice, odpré na podlagi novega odvetniškega reda svoje odvetniško pisarnico v Št. Lenartu v slovenskih goricah, kamor se je denes odepljal. Bog daj srečo!

(Slovenec ali Nemeček?) Na tukajšni dekliski šoli se je te dni odala učiteljska služba rojenemu Nemcu Avstrijanu, dasiravno je mnogo štirskih deželanov službe prošilo. Ker pa so bili drugi prosilci Slovenci, dolični gospodje pa, ki so imeli službo odajati sklenili, da se bo le — Nemeček sprejel, zgodilo se je po sklepu: Nemeček je dobil službo, Slovenci pa so se potolazili s tem, da se bo gotovo še kedaj ktero mesto izpraznilo, potem pa naj le zopet — prosijo. Takih in enakih prič se vsak dan mnogo mnogo godi na Slovenskem, potem pa se more še kdo čuditi, če tirjamo zedinjenja vseh Slovencev čuditi bi se bilo, ko bi ga ne tirjali!

* (Brencelj) se imenuje listič, ki nam je za novo leto prinesel nekoliko dobrih smešnic iz ljubljanskega mesta. Posebno dobro je obral konstitucionalno društvo, Tagblatt in kolovodje teh dveh ustanov. G. Alešovec je lističu boter, kdo mu je oče, ni nam znano. Za poskušnjo naj sledé tú nekteri stavki: „Gospod profesor gimnazije, A. Heureich, se poda v Peking, kjer bo abecedni učitelj ondodnih šol za majhne otroke.“ — „Pruska dežela je zeló v zadregi. Bismark se je tedaj obrnil od konstitucionalnega društva, da bi se zvezalo z njim. Ni dvomiti, da Prusko pridobi s tem moči, in je v stanu, protiti celi evropski — pameti.“ — (Strašna nesreča). Hrabri brambovec narodnih pravic, gospod K. D., je včeraj v naglosti izpil steklenico ekstrakta iz „slovanske ideje“. Kmalu se pokažejo nasledki tega strupa in le po hitri pomoči doktorja K., kteri mu je zapisal dve kapljici „Fortschrittgeist-a“, je bil rešen nenadne smrti in ohranjen deželi. Opominjamo tedaj častito občinstvo, varovati se tega strupa, ker dr. K. ni vselej pri roki, da bi tako hitro pomagal.“ — (Nesramnost). Preteklo noč gresta dva občno spoštovana moža napredovalne stranke mirno in tiho domu. V „zvezdi“ sreča ju drhal pijanih mladenčev, kteri ju zasramujejo z besedami: „Lahko noč!“ Ako se kaj takega sme goditi v sredi mesta, bo Ljubljana v kratkem imela lastno „Ježica-Affaire“. — (Čudež). V nedeljo proti večeru je popraševalo vse po „Tagblattu“. Vsak ga je hotel brati, šepetali so si na uho in pogosto se je slišala beseda: „Ni mogoče!“ Radoveden pristopim in poprašujem, kaj strašnega se bere v listu, da se vse čudi. „Ne veste še nevrjetne novice? Saj že gre po celem mestu ko požar.“ „No, kaj je?“ vprašam in mrzel pot se mi vlije po obrazu. „V Tagblatt-u danes ni nobene laži!“ Ni mogoče! Kdo bi Vam to verjel?“ „In vendar je resnica, kajti danes je praznik in v praznikih „Tagblatt“ ne izhaja.“ — „Slovstvo. Gospod D. je izdal ravnokar knjižico „O renegatih“. Delo je izvrstno in obsegljivo in kaže, da je pisatelj doma v tej sferi; tedaj priporočamo knjižico častitemu občinstvu.“ — „Lepe stanice s postrežbo vred so izpraznjene. Kompetenti morajo dokazati dobro telesno konstitucijo, da jim ne škoduje ričet, repa in zelje. Na nacionalne in pisatelje se posebno ozira. Nadzorništvo.“ — Listič velja 10 kr.

Dunajska borza od 4. januarja.

5% metalike 60 fl. — kr.	Kreditne akcije 253 fl. 20 kr.
5% metalike z obresti v maji in nov. 60 fl. 50	London 118 fl. 60 kr.
5% narod. posojilo 65 fl. 40 kr.	Srebro 116 fl. 25 kr.
1860 drž. posojilo 93 fl. 80 kr.	Cekini 5 fl. 64 kr.
Akcije narod. banke 632 fl. — kr.	